КАРАР
Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Балтач авыл җирлеге Советы

Балтач вылы **№ 40** «**03**»декабрь **2021** ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмә хакында

2003 елның **06** октябрендәге **131**-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» , **2020** елның **31** июлендәге **248**-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законнар, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Балтач авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Балтач авыл җирлеге Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Балтач авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар **2022** елның **1** гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырырга: **http:pravo.tatarstan.ru.** һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: **http:aznakaevo.tatar.ru.**

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм җирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис Л.Л.Хәбипов

Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлеге Советы карарына **1** нче кушымта
«03» декабрь **2021** № **40**

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1.Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Балтач авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба **-** муниципаль контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Балтач авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне үтәү, шулай ук контроль чаралар нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу Балтач авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба **-** башкарма комитет) тарафыннан әлеге нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль контроль объектлары турында мәгълүматларны җыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда, башкарма комитет норматив хокукый актлар нигезендә аңа тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны куллана.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба **– муниципаль контроль органы**).

1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру керә торган вазыйфаи затларына, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткәрү:

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлеге башлыгы **(алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи заты)**.

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфаи заты «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» **2020** елның **31** июлендәге **248-**ФЗ номерлы Федераль законның **29** статьясында (алга таба **- 284-**ФЗ номерлы Закон) билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

2. Муниципаль контроль объектлары

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары (алга таба **-** контроль объекты) булып тора:

а) Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Балтач авыл җирлегенең мәҗбүри таләпләрен үтәүгә бәйле рәвештә юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданнарның эшчәнлекләре, гамәлләре (гамәл кылмаулары);

б) территорияне төзекләндерү элементлары-декоратив, техник, планировка, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле җиһазлар һәм бизәү элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр.

2.2. Муниципаль контроль органы **248-**ФЗ номерлы Закон нигезендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

2.3. Контроль объектлары турында белешмәләрне исәпкә алу максатларында җыйганда, эшкәрткәндә, анализлаганда һәм исәпкә алганда, муниципаль контроль органы норматив хокукый актлар нигезендә аңа тапшырыла торган мәгълүматны ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем файдалана алырлык мәгълүматны файдалана.

3. Контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланыла.

Әлеге Нигезләмәнең **2.1** пунктындагы «а» пунктчасында күрсәтелгән контроль объектлары түбәндәге хәвеф-хәтәр (зыян) категориясенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) карыйлар:

а) югары куркынычлык;

б) урта куркынычлык;

в) түбән куркынычлык.

3.2. Тикшеренү объектлары хәвеф-хәтәр категориясенә түбәндәге критерийлардан чыгып карый:

а) контроль объектлары югары куркынычка керә, аларга карата таләпләр билгеләнгән:

тышкы яктырту;

балалар мәйданчыклары;

спорт мәйданчыкларына;

төзелеш мәйданчыкларына;

бина, корылмалар, корылмаларның түбәләрен карап тоту;

инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре территориясе буенча тоткарлыксыз хәрәкәт итүне тәэмин итү.

Югары куркынычка бәйле контроль объектларына карата мәҗбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган югары дәрәҗәдәге кыйммәтләргә зыянны (зыянны) фактта китерергә мөмкин.

б) уртача куркынычка карата таләпләр билгеләнгән контроль объектлары керә:

җирлекнең карап тоту һәм тышкы кыяфәте;

территорияне җыештыру;

каты коммуналь калдыклар җыелу урыннарына һәм корылмаларына;

киртәләр;

яшел үсентеләрне саклау һәм карап тоту;

җир эшләре җитештерү;

йорт хайваннарын һәм йорт хайваннарын тоту.

Контроль объектларына карата мәҗбүри таләпләрне бозу уртача авырлыктагы зыянны (зыянны) законда саклана торган уртача авырлыктагы кыйммәтләргә фактта китерергә мөмкин.

в) карата таләпләр куелган контроль объектлары түбән куркынычлыкка керә:

фасадларны карап тоту;

газеталар, афишалар, плакатлар, төрле игъланнар һәм башка мәгълүмат урнаштыру, эчтәлеге һәм эксплуатациясе;

бәйрәм бизәлеше элементлары;

адреслация билгеләре;

мәгълүмати конструкцияләргә;

кече архитектура формалары;

биналар, корылмалар, җир кишәрлекләре милекчеләренең һәм (яки) законлы хуҗаларының (милекчеләреннән һәм (яки) мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән

җир кишәрлекләре милекчеләреннән тыш) якын-тирә территорияне карап тотуда катнашуы.

Түбән куркынычка бәйле контроль объектларына карата мәҗбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан сакланыла торган зур булмаган авырлыктагы кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин.

3.3. Контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген рискның төрле категорияләренә кертергә мөмкинлек бирә торган критерийлар булганда, контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген югары риск категориясенә кертергә мөмкинлек бирә торган критерийлар кулланылырга тиеш.

3.4. Контроль объектының куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында яисә риск критерийларын үзгәртү турында белешмәләр кергән очракта, **5** эш көне эчендә муниципаль контроль органы әлеге контроль объектының риск категориясен үзгәртү турында карар кабул итәргә тиеш.

3.5. Контрольлек итүче затлар риск категориясен үзгәртү турында муниципаль контроль органына гариза бирергә хокуклы.

4. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар гамәлгә ашырыла:

а) мәгълүмат бирү;

б) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

в) кисәтү игълан итү;

г) консультация бирү;

д) профилактик визит.

4.2. Профилактик чаралар **248-**ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контроль органы профилактик чараларны исәпкә алуны тәэмин итә.

4.3. Муниципаль контроль органы мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча: **http://aznakayevo.tatarstan.ru** «Муниципаль контроль» бүлегендә, массакүләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән контрольдә тотыла торган затларга һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирә.

4.4. Муниципаль контроль органы ел саен, **248 -** ФЗ номерлы законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы доклад әзерләүне гамәлгә ашыра.

Докладны әзерләүне оештыру төзекләндерү өлкәсендә вәкаләтле муниципаль контроль органына йөкләнә.

4.5. Муниципаль контроль органының мәҗбүри таләпләрне бозулары яисә мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында һәм (яки) мәҗбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы турында расланган мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка мәҗбүри таләпләрне (алга таба - кисәтү) бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

Контрольлек итүче зат кисәтүне алганнан соң күрсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Каршы килү түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

каршы килә торган җирле үзидарә органы атамасы;

шәхси эшкуарның яисә гражданның атасының исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, шулай ук контактлы телефон номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм контрольдә тотыла торган затка җавап җибәрелергә тиешле почта адресы (адресы);

кисәтүнең датасы һәм номеры;

контрольдә тотылучы зат игълан ителгән кисәтү белән риза булмаган дәлилләр;

контрольдә тотыла торган зат кисәтү алу датасы;

имза һәм дата.

Кирәк булган очракта, раслау, үз дәлилләрен контролируемое зат прикрепает каршылыкка тиешле документлар яки аларның заверенные күчермәләре.

Каршылык турыдан-туры яисә почта аша, яисә муниципаль контроль органының рәсми электрон почтасына язма рәвештә бирелергә мөмкин.

Каршылыкны тапшыруның иң чик вакыты контрольлек итүче зат тарафыннан кисәтү алынганнан соң **15** календарь көн тәшкил итә.

Муниципаль контроль органы тарафыннан каршылыкны карауның иң чик вакыты каршылыкны теркәгән көннән **30** календарь көн тәшкил итә.

Каршылыкны объектив һәм һәрьяклап карау максатларында өстәмә мәгълүмат алу өчен запрос җибәрү кирәк булганда, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан карауны озайтуның иң чик вакыты **15** календарь көн тәшкил итә, контрольлек итүче затка аны карау срогын озайту турында белдерүе белән.

Муниципаль контроль органы:

а) каршылыкны объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны, кирәк булганда, контрольдә тотучы зат яисә аның вәкаләтле вәкиле катнашында каршылыкны тәэмин итә;

б) кирәк булганда Дәүләт органнарында, җирле үзидарә органнарында һәм башка затлардан документлар һәм материаллар соратып ала;

в) каршылыкны карау нәтиҗәләре буенча тикшереп торылучы затның бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яңадан торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) каршылыкта куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача җавап җибәрә.

Карарны карау нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

а) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару рәвешендәге каршылыкны канәгатьләндерә;

б) каршылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

Карарны карау нәтиҗәләре буенча карар кабул ителгән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча, каршылык биргән контрольдә тотучы затка язма рәвештә һәм аның теләге буенча каршылыкны карау нәтиҗәләре турында электрон формада мотивлаштырылган җавап җибәрелә.

4.6. Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең мөрәҗәгатьләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары консультацияләр бирә.

Консультация (шул исәптән язма рәвештә) мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарыла.

Контрольдә тотучы зат язма рәвештә консультация бирү сораулары буенча язмача җавап бирүгә запрос тәкъдим иткән очракта, консультация муниципаль контроль органы тарафыннан язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

Консультация барышында төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирелә.

Консультация түләү алмыйча башкарыла.

Консультация муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан телефон, шәхси кабул итү яки профилактик яки контроль чара үткәрү барышында башкарылырга мөмкин.

Консультация вакытында язма рәвештә билгеләнгән таләпләр үтәлергә тиеш Федераль закон белән «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында".

Контрольләнүче затларның һәм аларның вәкилләренең бер типтагы мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла: **http://aznakayevo.tatarstan.ru** муниципаль контроль органының вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатуның «Муниципаль контроль» бүлегендә.

Консультацияләү өчен контактлы телефоннар номерлары, язма формада запрослар җибәрү өчен адреслар, консультацияләү максатларында шәхси кабул итү графигы һәм урыны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштырыла: **http://aznakayevo.tatarstan.ru** «Муниципаль контроль» бүлегендә.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

куркынычлык категориясенә кертү критерийлары;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру предметы булып торган мәҗбүри таләпләр;

контроль чаралар үткәрү тәртибе, вакыт-вакыт һәм сроклары;

контрольлек итүче затларның һәм муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары;

муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе.

4.7. Профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә. Профилактик визит барышында контрольлек итүче затка аның вәкаләтләре, шулай ук контроль объектына карата үткәрелә торган муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотучы зат аның эшчәнлегенә яисә аның кулланыла торган контроль объектларына карата куела торган мәҗбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, риск категориясен киметүнең нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары, шулай ук контрольдә тотылучы затка карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Муниципаль контроль органының вазыйфаи заты әлеге Нигезләмәнең **4.6** пунктында, шулай ук **248**-ФЗ номерлы Законның **50** статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотыла торган затны консультацияләү гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль контроль органы тарафыннан мәҗбүри профилактик визит уздыру югары риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата гамәлгә ашырыла.

Мәҗбүри профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә.

Мәҗбүри профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына карата куела торган мәҗбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында мәгълүмат бирә.

Мәҗбүри профилактик визит барышында муниципаль контроль органының вазыйфаи заты контроль объектларын риск категориясенә кертү өчен кирәкле мәгълүматлар җыя ала.

Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә тотучы затка аны үткәрү датасына кадәр **5** эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

Контрольлек итүче зат, аны үткәрү датасына кадәр **3** эш көненнән дә соңга калмыйча, бу хакта муниципаль контроль органына хәбәр итеп, мәҗбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәҗбүри профилактика визитын үткәрүнең иң чик вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

Мәҗбүри профилактик визит үткәргәндә, контрольлек итүче затларга мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

Мәҗбүри профилактика визитын үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, муниципаль контроль органы вазыйфаи заты контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән вәкаләтле органның вазыйфаи затына хәбәр итә.

Мәҗбүри профилактик визит нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи заты мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында акт төзи.

4.2. Тикшерү битләре

4.2.1. Контроль һәм контроль чаралар үткәрүне оптимальләштерү объектларында зыян (зыян) китерү куркынычын киметү максатларында муниципаль контроль органы тикшерү кәгазьләрен (контроль сораулар исемлекләрен, аларга җаваплар контрольлек итүче зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәү яки үтәмәүне раслый) формалаштыра һәм раслый.

4.2.2. Тикшерү кәгазьләре вәкаләтле органның норматив хокукый акты белән билгеләнә.

4.2.3. Тикшерү кәгазьләре контрольлек итүче затка Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча йөкләмә йөкли алмый.

4.2.4. Тикшерелә торган затларны үз-үзләрен тикшерү максатында тикшерү кәгазьләре Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында, «Муниципаль контроль» бүлекчәсендә урнаштырыла һәм ярдәм итә.

4.2.5. Тикшерү чараларын уздырганда контроль чараны үткәрү турында карарда күрсәтелгән тикшерү кәгазьләре контроль сорауларга җаваплар кертү юлы белән вазыйфаи зат тарафыннан электрон формада тутырыла һәм контроль органның вазыйфаи затының көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән раслана.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль контроль планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнештә, түбәндәге контроль-планнан тыш чаралар үткәрелә:

ә) документар тикшерү;

б) күчмә тикшерү;

в) рейд тикшерүе.

Тикшерелә торган зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә түбәндәге чаралар уздырыла:

а) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

б) күчмә тикшерү.

5.3. Контроль чаралар үткәрү өчен нигез булырга мөмкин:

муниципаль контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрнең булуы яисә объектның мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

прокурор таләбе-законнарның үтәлешен контрольдә тоту (күзәтчелек) кысаларында, прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча граждан хокукларын үтәүне контрольдә тоту;

муниципаль контроль органы күрсәтмәсен үтәү срогы чыккач, ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында документлар һәм белешмәләр тапшырмаган очракта, контрольлек итүче зат тарафыннан әлеге күрсәтмә белән билгеләнгән яки алар нигезендә күрсәтелгән күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин түгел.

Контроль чаралар, үзара бәйләнешсез, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан бирелгән биремнәр нигезендә муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Муниципаль контроль органы вазыйфаи заты, аларның үтәлешен бәяләү өчен кирәк булган мәҗбүри таләпләрне, контроль гамәлләр характерын исәпкә алып, контроль чаралар төрен билгели.

Контроль чара барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль контроль объектларына карата мәҗбүри таләпләрнең үтәлеше бәяләнә, аларга контроль чарасы предметында күрсәтелгән мәҗбүри таләпләр куела.

5.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерүләр, аларның нәтиҗәләре һәм ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) бетерү буенча күрелгән чаралар турында мәгълүмат кертергә тиеш.

5.5. Документар тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәлләр кылылырга мөмкин:

а) язмача аңлатмалар алу;
б) документлар таләп итү;

5.6. Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәлләр кылырга мөмкин:

а) карау;
б) тикшерү;
1) сораштыру;
г) язма аңлатмалар алу;
д) документлар таләп итү;
е)пробалар сайлау (үрнәкләр);
ж) инструменталь тикшерү;
з) сынау;

Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен - 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен-15 сәгатьтән артмаска тиеш.

5.7. Рейд тикшерүләре барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылырга мөмкин:

а) карау;
б) тикшерү;
1) сораштыру;
г) язма аңлатмалар алу;
д) документлар таләп итү;
е) инструменталь тикшерү;
ж) сынау;

5.8. Тикшерү гамәлгә ашырыла статьясы нигезендә 77 статья 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

Рейд барышында тикшерү контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле булмаган очракта гына, муниципаль контроль органында, гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә зыян (зыян) китерү куркынычы турында, видеоязма кулланып, бары тик муниципаль контроль органында гына башкарылырга мөмкин.

5.9. Инструменталь тикшерү махсус җиһаз һәм (яки) техник приборлар кулланып, контрольлек итүче зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәүне билгеләү максатларында муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча инструменталь тикшерү беркетмәсе, билгеләнгән таләпләр нигезендә төзелә өлеше **4** статьясындагы **82 248**-ФЗ номерлы Федераль закон.

5.10. Контроль чаралар барышында контроль гамәлләр **248**-ФЗ номерлы Законда һәм әлеге Нигезләмәнең **4.8**, **4.9** пунктларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.11. Контроль чаралар үткәргәндә, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты һәм контроль гамәлләр кылуга җәлеп ителгән затлар тарафыннан, мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен беркетү өчен фотога төшерү, аудио **-** һәм (яки) видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка ысуллары кулланылырга мөмкин.

Дәлилләрне теркәү ысуллары мәҗбүри таләпләрне бозуны чагылдыручы фиксация объектын һичшиксез идентификацияләргә мөмкинлек бирергә тиеш.

Фотога төшерүне, аудио **-** һәм видеоязмаларны, тикшерү чараларын башкарганда мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең башка алымнарын куллану зарурлыгы турындагы карар муниципаль контроль органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә. Мәҗбүри тәртиптә мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен фото **-** яки видеофиксацияләү түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

тикшерү барышында ветеринария-санитария кагыйдәләрен бозу очраклары ачыкланды, ә нәкъ: фермага машина керү урыны дезбарьер белән җиһазландырылмаган;

тикшерү барышында аны үткәрүдә һәм контроль гамәлләр кылуда каршылыклар булган.

Мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерүнең, аудио **-** һәм видеоязмаларның техник чаралары кулланылырга мөмкин.

Контрольдә тотучы затка мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио **-** һәм видеоязма үткәрү турында мәҗбүри рәвештә хәбәр ителә.

Фотога төшерү, аудио **-** һәм видеоязма үткәрү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат актта контроль чара нәтиҗәләре буенча чагылдырыла.

Фотога төшерү, аудио **-** һәм видеоязма үткәрү нәтиҗәләре тикшерү чарасы актына кушымта булып тора.

5.12. Контроль чаралар үткәрү нәтиҗәләре буенча, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты тиешле акт төзи, аны карау нәтиҗәләре буенча карар кабул ителә. **248**-ФЗ номерлы Федераль закон.

5.13. **248**-ФЗ номерлы Закон таләпләре нигезендә контрольдә тотылган зат яисә аның вәкиле катнашында үткәрелергә тиешле контроль чаралар үткәрелгәндә һәм контроль гамәлләр башкарылганда. Контрольлек итүче затның яки аның вәкиленең булуы, контроль чаралар үткәрүдән, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш, мәҗбүри.

Шәхси эшмәкәр һәм контрольлек итүче затлар булган граждан муниципаль контроль органына контроль чарасы үткәргәндә булу мөмкинлеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган очракта (авыру яки непреодолимаемой көч шартлары аркасында). Мондый мәгълүмат кергән очракта, контроль чараны үткәрү муниципаль контроль органы тарафыннан индивидуаль эшкуар (гражданин) муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итү өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

6. Контроль органы карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларның карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

7. Эшчәнлек нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү контроль органы

7.1. Контроль органы эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү муниципаль контрольнең нәтиҗәлелеге һәм нәтиҗәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Контроль органы эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге һәм нәтиҗәлелеге күрсәткечләре системасына керә:

1)закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләрнең зыяннарын (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган контроль төренең төп күрсәткечләре, эшчәнлекнең тиешле өлкәсендә зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе, алар буенча максатчан (план) күрсәткечләр билгеләнә һәм аларның казанышлары контроль орган тәэмин итәргә тиеш;

2) контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау өчен кулланыла торган контроль төренең индикатив күрсәткечләре һәм аларның килеп чыгу куркынычын бетерү дәрәҗәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлый торган сәбәпләрне ачыклау, шулай ук контрольдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсе.

7.3. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль контроль төрләре өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә **1** нче кушымта белән билгеләнгән.

8. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

8.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү төп күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) хисап чорында ачыкланган бозуларның гомуми санында (календарь елы) төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итүче затлар тарафыннан бетерелгән мәҗбүри таләпләрне бозулар өлеше, ул хисап чорында ачыкланган бозуларның гомуми санына карата контрольлек итүче затлар тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә мәҗбүри таләпләрне бетерелгән бозуларның саны нисбәте буларак исәпләнә;

б) шикаять бирү турында карар кабул ителгән муниципаль контроль органы карарларына, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять өлеше (гамәл кылмавына) тулысынча яисә өлешчә йә аларга карата муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының законсыз гамәл (гамәл кылмавына) карата муниципаль контроль органы карарларына шикаятьләрнең (алга таба - аларны канәгатьләндерү турында карар кабул ителгән шикаятьләр) гомуми санында муниципаль контроль органы карарларына шикаятьләрнең, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр өлеше, ул аларны канәгатьләндерү турында карар кабул ителгән шикаятьләр санының гомуми санына карата исәпләнә.

8.2. Әлеге Тәртипнең **8.1** пунктындагы «а» һәм «б» пунктчаларында күрсәтелгән төп күрсәткечләр өчен **1/3** һәм **1** санлы төп күрсәткечләр булып тора.

9. Йомгаклау нигезләмәләре

9.1. Әлеге Нигезләмә **2012** елның **1** гыйнварыннан үз көченә керә.

9.2. **2023** елның **31** декабренә кадәр муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында контроль орган тарафыннан документлар әзерләү, контрольдә тотыла торган затларга контроль органның эш һәм кабул ителә торган карарлары турында хәбәр итү, документлар һәм контрольдә тотыла торган затлар белән белешмәләр алмашу кәгазь кәгазь саклагычында гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Балтач авыл җирлеге
территориядә төзекләндерү
өлкәсендщ муниципаль контроль
турында Нигезләмәгә **1** нче кушымта

Муниципаль контроль (күзәтчелек) индикатив күрсәткечләре исемлеге

1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү (күзәтчелек) чаралары саны;

2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чаралары саны;

3) мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә мондый параметрлардан, хисап чорыннан контроль объектын тайпылдыру нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

4) контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны хисап чорында үткәрелгән хезмәттәшлек белән;

5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

6) үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралар саны хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын куллану;

7) үткәрелгән мәҗбүри профилактик визитларның саны хисап чорында;

8) хисап чорында игълан ителгән мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

9) хисап чорында мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

11) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралар нәтиҗәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

12) хисап чорында тикшерү (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына җибәрелгән гаризалар саны;

13) тикшерү (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына җибәрелгән гаризалар саны (алар буенча прокуратура органнары хисап чорында килешүдән баш тарткан);

14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

15) хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларының һәр категориясе буенча хисап чоры ахырына исәпкә алынган объектларының саны;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрелгән контрольдә тотылучы затлар саны;

18) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә җибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъвалау турында дәгъва гаризалары саны;

19) контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә җибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында дәгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында игълан ителгән таләпләрне канәгатьләндерү турында карар кабул ителде;

20) муниципаль контрольне (күзәтчелекне) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны һәм аларның нәтиҗәләре дөрес түгел дип танылды һәм (яки) хисап чорында юкка чыгарылды.